

ЛЕКСИКОЛОГІЯ, ТЕОРЕТИЧНА ГРАМАТИКА ТА СТИЛІСТИКА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Змістовий модуль 1. Лексикологія

Мета: розвиток у аспірантів творчого наукового мислення, ознайомлення з різними методами семасіологічного, ономасіологічного та лінгвостилістичного дослідження, вивчення стилю у всіх його варіаціях, розвиток уміння робити самостійні узагальнення і висновки зі спостережень над лексичним, мовностилістичним та текстовим матеріалом, на основі поглибленого і усебічного вивчення конкретних фактів словникового складу встановлювати загальну характеристику сучасного стану словникового складу англійської мови, специфічних його особливостей, структурних моделей слів, продуктивних типів і засобів словотвору, системного характеру лексики і закономірностей, що зумовлюють її своєрідність; систематизувати стилістичні ресурси фонетичних, лексичних, морфологічних, синтаксичних мовних засобів, висвітлювати закономірності їх функціонування на рівні тексту і дискурсу.

Предмет: словниковий і фразеологічний склад сучасної англійської, стилістичні ресурси її фонетичної, граматичної та лексичної систем; стилістика тексту.

Зміст курсу:

Слово як основна номінативна одиниця мовної діяльності. Лексичне значення слова. Синтагматичні зв'язки слів у лексико-семантичній системі мови. Парадигматичні зв'язки слів у лексико-семантичній системі мови. Епідигматичні зв'язки слів у лексико-семантичній системі мови. Семантична деривація або змінювання значення слова. Словотвір як відносно самостійна дисципліна. Рухомість лексико-семантичної системи мови. Лексичні запозичення. Професійно-соціальна диференціація словникового складу. Територіальна диференціація словникового складу англійської мови. Лексикографія.

Змістовий модуль 2. Теоретична граматики

Мета: ознайомлення слухачів з функціональними поняттями граматики в контексті мовної структури, граматичними категоріями та явищами, специфічними для мов аналітичного типу.

Предмет: аналіз таксономічних класів лексичних одиниць в англійській мові, їх парадигматичних та синтагматичних характеристик; словосполучень як некоммуникативних одиниць; речення як повного лінгвістичного знаку, його структури, семантики та прагматичної орієнтованості в процесі мовленнєвої діяльності людини.

Зміст курсу:

Предмет граматики. Основні поняття та категорії граматики. Морфологія і синтаксис. Іменник, його структурні і семантичні ознаки в англійській мові.

Дієслово в англійській мові. Структурні, семантичні, функціональні характеристики. Категорії дієслова. Неособові форми дієслова в англійській мові.

Займенник, прикметник, числівник, прислівник, службові частини мови в сучасній англійській мові.

Синтаксис. Основні одиниці синтаксису. Словосполучення як некомунікативна синтаксична одиниця. Структура та семантика словосполучення. Класифікація словосполучень англійської мови.

Речення як повний лінгвістичний знак. Структурний, семантичний, прагматичний аспект.

Структурно-компонентний аналіз. Речення. Головні та другорядні члени речення. Прості та складні речення. Структурна схема речення. Поняття про синтаксичну деривацію. Речення та його референція. Рольова структура дієслова. Прагматична спрямованість мовлення. Прагматичні типи речень. Семантичні ролі номінальних елементів речення.

Змістовий модуль 3. Стилістика

Мета: формування у слухачів навичок аналізу текстів різноманітної функціональної спрямованості і коректного створення текстів з додержанням існуючих правил.

Предмет: ознайомлення слухачів з універсальними положеннями та категоріями стилістики, виразними мовними засобами та стилістичними прийомами, функціональними стилями та їх специфікою в англійській мові.

Зміст курсу:

Стилістика як лінгвістична дисципліна. Стиль в контексті мови та мовлення. Синонімія лінгвістичних одиниць як проблема функціональної стилістики. Розшарування лексики. Слова підвищеного (архаїзми, книжна лексика, іноземні запозичення) та зниженого (фамільярно-розмовні, сленг, жаргон, вульгаризми) стилістичного шару.

Лексичні стилістичні засоби. Фігури мови та їх класифікація. Фігури якості (метафорична, метонімічна, змішана група). Фігури відношень (побудовані на відношеннях тотожності, контрасту, нерівності).

Граматичні стилістичні засоби. Морфологічні стилістичні засоби (словотвір, конверсія, стилістичне використання граматичних категорій, семантична транспозиція, okazionalizmi).

Синтаксичні стилістичні засоби, створені на основі відсутності або надмірності структурних та семантичних компонентів, зміни порядку слів, взаємодії або незвичайного вжитку синтаксичних структур. Фонетичні стилістичні засоби (алітерація, асонанс, ритм, рима).

Функціональні стилі. Літературні (стиль наукової прози, офіційних документів, публіцистики) та розмовні (літературно-розмовний та фамільярно-розмовний) стилі. Стиль та жанри художньої літератури (поезія, драма, художня проза).

Місце у структурно-логічній схемі: читається у третьому семестрі другого року навчання.